

Dansk kriminalpolitiforening, Dansk politiforbund samt advokatrådet.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Den foreslåede ændring af straffelovens § 38 indebærer en nedsættelse af mindstetiden for prøveløsladelse fra i dag 4 måneder til 2 måneder. Der henvises herom til de almindelige bemærkninger, pkt. 7.

I § 38, stk. 2, foreslås som 2. pkt. indsat en ny regel, hvorefter bestemmelse om prøveløsladelse efter udståelse af halvdelen af straffetiden træffes af justitsministeren »eller den, som han med hensyn til bestemte grupper af sager bemyndiger dertil«. Det vil af administrative grunde være hensigtsmæssigt, at justitsministeren kan delegere sin kompetence til anstaltslederne med hensyn til bestemte sagsgrupper, hvor afgørelsen træffes efter en helt fast praksis. Som eksempel på sådanne sager kan nævnes sager om prøveløsladelse af udlændinge, der efter strafudståelsen skal udvises, og hvor prøveløsladelse efter helt fast praksis sker ved udståelsen af $\frac{1}{2}$ af straffetiden. I det omfang der gives bemyndigelse til anstaltslederne til at træffe afgørelse i særlige grupper af sager, vil den dømte kunne indbringe anstaltslederens afgørelse for direktoratet for kriminalforsorgen.

Efter straffelovens § 58, stk. 1, kan retten bestemme, at en del af den forskyldte straf, dog højst 3 måneder, skal fuldbyrdes, medens dommen i øvrigt gøres betinget. § 58 giver mulighed for både at imødekomme behovet for ubetinget frihedsstraf og behovet for tilsyn og anden forsorg i frihed, idet retten kan træffe bestemmelse om tilsyn m.v. som et vilkår for udsættelsen med den betingede del af dommen. En nedsættelse af mindstetiden for prøveløsladelse fra 4 måneder til 2 måneder gør det nødvendigt, at der tages stilling til forholdet til disse kombinationsdomme.

Det ville næppe være hensigtsmæssigt, hvis såvel domstolene som administrationen havde kompetence til at fastsætte vilkår for udsættelsen med henholdsvis den betingede dom og reststraffen i tilfælde, hvor den ubetingede del af straffen er på fængsel i 3 måneder. En nedsættelse af 3 måneders grænsen i § 58, stk. 1, til 2 måneder ville på den ene side løse denne konflikt, men på den anden side samtidig medføre en uheldig indskrænkning i mulighederne for at gøre brug af kombinationsdomme efter § 58, stk. 1, jfr. herved bemærk-

ningerne nedenfor til den foreslåede ændring i straffelovens § 86, stk. 2. Justitsministeriet har derfor fundet det rigtigst gennem den foreslåede nye bestemmelse i § 38, stk. 4, helt at undtage kombinationsdommene fra området for prøveløsladelse. Der henvises i øvrigt om spørgsmålet til betænkningen om alternativer til frihedsstraf, s. 48-49.

Den foreslåede bestemmelse i § 38, stk. 5, indebærer i forhold til den gældende § 38, stk. 4, at den dømte ikke skal give samtykke til selve prøveløsladelsen, men alene til de vilkår, som fastsættes efter § 39, stk. 2. Svarende til, at en tiltalt ikke kan modsætte sig, at en frihedsstraf gøres betinget, må det forekomme principielt rigtigst, at den dømte, hvis han kan samtykke i de særligt fastsatte vilkår, eller sådanne vilkår ikke fastsættes, ikke kan modsætte sig at blive prøveløsladt.

Den foreslåede bestemmelse svarer i øvrigt med redaktionelle ændringer til den gældende bestemmelse i straffelovens § 38.

Til nr. 2.

Efter straffelovens § 58, stk. 1, kan retten bestemme, at en del af den forskyldte straf, dog højst 3 måneder, skal fuldbyrdes, medens dommen i øvrigt gøres betinget. Under straffelovrådets høring over betænkningen om alternativer til frihedsstraf er der peget på, at den gældende 3 måneders grænse i straffelovens § 58, stk. 1, om kombinationsdomme ikke forekommer hensigtsmæssig. Reglen synes i praksis at give anledning til særlige vanskeligheder i tilfælde, hvor der skal fastsættes en fællesstraf, også omfattende en eller eventuelt flere tidligere betingede domme, i forbindelse med hvilke den dømte har været varetægtsfængslet. I sådanne tilfælde medfører den gældende regel i straffelovens § 86, stk. 2, at afkortningen for den tidligere varetægt skal ske i den ubetingede del af en kombinationsdom efter § 58, stk. 1. Der vil derfor i nogle tilfælde på grund af varetægtsfradraget ikke være praktisk mulighed for at idømme den tiltalte en kombinationsdom, og resultatet bliver derfor i sådanne tilfælde ofte en helt ubetinget frihedsstraf.

Justitsministeriet finder det rigtigst, at de nævnte problemer ved anvendelsen af kombinationsdomme søges løst gennem en ændring af afkortningsreglen i straffelovens § 86, stk. 2, således at der åbnes mulighed for, at domstolene kan bestemme, at varetægt ikke eller kun delvis skal afkortes i den ubetingede del af straffen. I det omfang der træffes sådan bestemmelse, vil denne fremgå af domsslutningen, og der vil da i forbindelse med en senere fællesstraf skulle ske afkortning af den tidli-